

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FREDERIK G.S. WINDING
1854-1919
Fra Fattigdreng til Rigmand

Michael Vinding, dr.phil.

Frederik Gjentor Sophus (FGS) Winding blev født som fattigdreng og døde som rigmand. Til trods for den eventyrlige rejse fra fattigdom til rigdom havde han og hustruen Petrea megen modgang i livet: da FGS døde i 1919 65 år gammel var seks af parrets syv børn allerede døde – bl.a. deres eneste søn, der døde som spæd. Da Petrea døde i 1935 var også den sidste datter afgang ved døden. Kun to (eller tre?) børnebørn overlevede dem.¹

¹ Artiklen bygger på forskellige kilder: *Stamtavle over Den Vindingske Slægt MDIX-MCMXXV*, ukendt forfatter, København 1926 (herefter *Stamtavlen*); folketællinger og kirkebøger; nevøen Michael Windings dagbogsoptegnelser; en lille pamflet (ukendt dato, men tidligst 1919) hvor Kristen Lange kort beskriver FGS' forhold til Vrigsted Højskole; og endelig optegnelser i forbindelse med FGS' familiegravsted. Jeg har desværre ikke set optegnelser, breve, og billeder stammende fra FGS og hans spændende rejser, bortset billedet af ham i denne artikel, som han gav til sin nevø Michael Winding. Således bør denne artikel betragtes som præliminære noter.

Den første udgave af artiklen dateret 5. november 2022, der som fremhævet var præliminære noter, blev publiceret af Slægtsforskernes Bibliotek. Det fik et af FGS' oldebørn, statsadvokat Karsten Hjorth, til at sende mig korrektioner og tilføjelser til artiklen. Jeg takker Karsten, min fjerne fætter, for værdifuld hjælp i forbindelse med udgivelsen af denne reviderede udgave.

FGS' forældre, snedker Peder Christian Winding, 1808-1880, og Ellen Marie, 1819-1889. Fotografiet dateret 1878.

FGS foran sine forældres hjem i Brå. Huset, som lå mellem Dalbyvej 1 og Dalbyvej 3, eksisterer ikke mere. Årstal ukendt, måske 1916 i forbindelse med FGS' besøg på egnen, måske under et tidligere besøg. Bemærk FGS' elegante påklædning og hat. Kilde: Stenderup Sogns Lokalarkiv, Arkivdk²

EN HÅRD UNGDOM

FGS blev født 1. januar 1854 på Aarup Møllemark (Gammelby), vest for Stouby, mellem Vejle og Horsens. Hans far, Peder Christian Winding, 1808-1880, formodes at have arbejdet der som snedker – muligvis på teglværket Aarup

² I beskrivelsen af billedet (B325) skriver lokalarkivet, at den sidste beboer i huset var Windings mor [Ellen Marie, død 1889]. Endvidere, at murermester F.G.F. [fejl – skulle være FGS] Winding var født i Brå. Det er ukorrekt: som nævnt ovenfor blev han født på Aarup Møllemark. Lokalarkivet daterer billedet til c. år 1900.

Møllemark.³ Familien flyttede senere nogle km østpå til Vrigsted. Til sidst bosatte forældrene sig i Brå længere nordpå, hvor de senere døde.

FGS kom ud at tjene i 1867 i en alder af blot 13 år. I 1872 som 18-årig i murerlære i Aarhus. I 1873 og 1874 i to vinterhalvår elev på Vrigsted Folkehøjskole, hvor hans ældre bror Hans havde været i 1870 og 1871. 1874 murersvend i Nyborg inden han samme efterår som 20-årig kom til København; han siges at have måtte låne pengene til rejsen.⁴

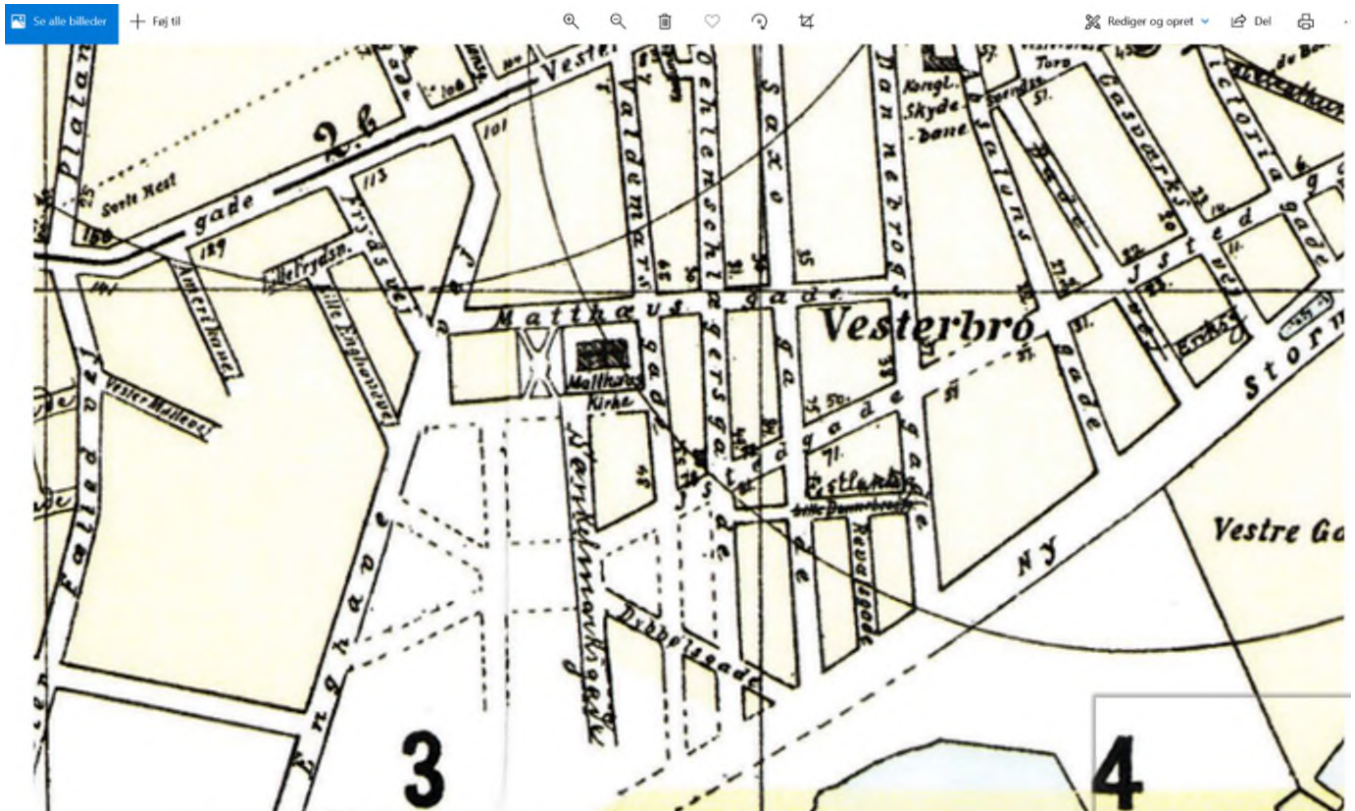
MURERMESTER I KØBENHAVN

I sommeren 1876 blev FGS som 22-årig gift med den kun 17-årige Petrea Johanne Magdalene Meyer (1859-1935). Petrea, født i København, datter af murer Christian Meyer og hustru Mariane Madsen Dybdahl (1832-1912).

FGS og Petrea boede efter brylluppet i Danmarksgade, en sidegade ved starten af Gammel Kongevej. Gaden var anlagt i 1835-55 og fik navnet Ørstedsgade, men senere blev gaden omdøbt da den var berygtet pga. prostitution.

³ For Peder Christian Winding (PCW), se M. Vinding, *Peder Christian Winding, d. 1880, Snedkeren fra Braa*, under forberedelse. Ifølge J. C. L. Lengnick, 1841-1865, *Genealogier over adelige og borgerlige Familier*, 2. Samling, Bind 3, 'Familien Winding' og 'Supplement til 'Familien Winding'', var PCW snedkermester i Hjørring. For PCWs far, Poul Colding Winding, 1780-1864, snedkermester i Aalborg og farfaren, Poul Winding, 1733-1798, provst, Vesterbølle, se M. Vinding, 2021, *Provst Poul Winding, 1733-1798, Hans Liv og Slægtninge*.

⁴ Lange, *op. cit.*

Istedgade kvarteret 1888. FGS byggede bl.a. ejendommene i parcellen i midten af kortet mellem Oehlenschlægersgade i øst og Valdemarsgade i vest, og Istedgade i nord og Dybbølsgade i syd. De nordlige ejendomme blev senere købt af hans nevø, Michael Winding, der havde sin forretning, Kaffeplantagen, i den ene ejendom.

Her fik parret datten Elna i 1877 (da FGS var 23 år og Petrea 18) og to år senere sønnen Holger, der dog døde få måneder gammel. Det må have været nogle hårde år for FGS, der ikke blot skulle passe sit arbejde som murer, men også i vintrene 1878, 1879 og 1880 deltog i aftenklassen på Teknisk Skole, København.

FGS og Petrea flyttede c. 1880 til Gasværksvej (Gasvej) 10B st. Deres tredje datter Anna blev født i januar 1881; hun døde kun få måneder gammel af bronkitis.

I 1882 flyttede FGS og Petrea til Gl. Kongens Passage 8, hvor Petrea året efter fødte parrets fjerde barn, Ingeborg.⁵ Også hun døde ung – 18 mdr. gammel.

Nogle år senere flyttede parret til Istedgade 72 (ved Skydebanen). Her fødte Petra i 1885 sit femte barn, Ingeborg.

Et par år senere (1887?) flyttede parret til Istedgade 83, hvor parret fik yderlige to døtre, Gjertrud (1888) og Gudrun (1891). FGS og Petrea boede i Istedgade 83 indtil parret i 1897 flyttede ind i deres nye store villa i Valby.

FOR EGEN REGNING

I 1881 blev FGS som 27-årig murermester. Ifølge *Stamtavlen*⁶, ”opførte [FGS] 1884 og 85 for egen regning 6 store ejendomme i Istedgade og har siden levet som husejer uden at befatte sig med professionen.”

Det største mysterium i FGS’ liv er, hvordan han som mindrebemidlet 30/31-årig kunne opføre 6 store ejendomme for egen regning. Var en velynder på spil? Måske FGS’ svigerfar murer Christian Meyer? Det er dog lidet sandsynligt: I 1885 var svigerfaren død og svigermoren ernærede sig som

⁵ Lokaltet ukendt. Formodes at være tæt på Istedgade. Ingeborg formentlig navngivet efter Ingeborg Dorthea Winding, gift med general, gehejmeråd Poul Vendelbo Løvenørn til Bregentved.

⁶ *Stamtavlen*. I starten af publikationen, som er fra 1926, er et stort billede af FGS Vinding, der døde i 1919 (i *Stamtavlen* staves efternavnet konsekvent med V til trods for, at de fleste medlemmer af ætten benyttede W). Man må antage, at publikationen blev finansieret af FGS eller hans enke Petrea, og at studiet blev søsat mens FGS endnu var i live. Den ukendte forfatter har givetvis benyttet sig af Lengnicks studier af Winding slægten.

tjenende. Formentlig dækker 'for egen regning' over, at FGS optog lån, og således var i stand til af opføre de seks store ejendomme 'for egen regning'.

Stamtavlen nævner, at FGS efter opførelsen af de 6 ejendomme i 1884-1885, har "levet som husejer uden at befatte sig med professionen, gennem en årrække medlem af repræsentantskabet for Københavns Kreditforening. Medstifter og i 25 år bestyrelsesmedlem af den centrale forening af Grundejere for Kjøbenhavn og Forstæder til dens opløsning i feb. 1913, medlem af bestyrelsen (1911-1913 kasserer) for Københavns Grundejerforening, 1912 delegeret for grundejerne i Kjøbenhavn ved Internationalen Hausbesitzerkongress i Berlin."

Coldingsminde, Søndermarksvej 11, opført 1897 af FGS

I 1897 flyttede FGS og Petrea ind i deres nye store villa i Valby, Coldings Minde, som FGS havde lavet bygge. Svigermoren Mariane flyttede også ind.⁷

Ifølge FT-1885 boede 'Madam Mariane Meyer' på Frederiksberg Allé 19. Hun boede i et hushold, der var ledet af en 83-årig enke Borring og dennes 42-årige ugifte datter, der bestyrede sin mors hus. Der var to tjenende: 52-årige enke Mariane Meyer og 20-årige jomfru Hansen. Endelig var der en 24-årig logerende herre. Mariane er opført som 'tjenende', der ernærede sig ved husgerning. Medlem af Folkekirken. Født i Skyum ved Thisted, ifølge *Stamtavlen* som Mariane Madsen Dybdahl.⁸ Tog fast ophold på Frederiksberg som 25-årig.

RIGMANDEN FGS: VRIGSTED HØJSKOLES VELYNDER

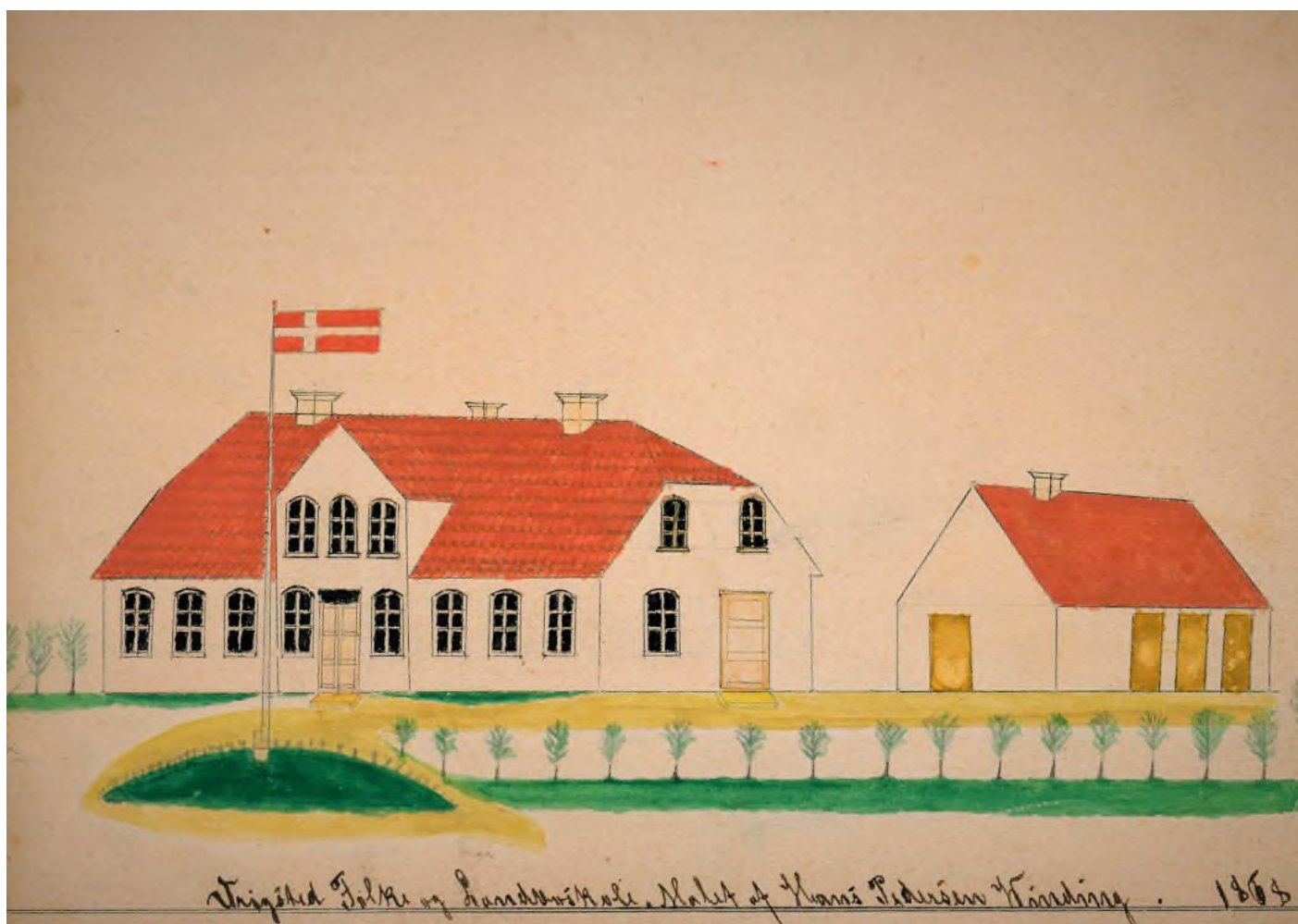
Som ovenfor nævnt, tilbragte FGS i 1873 og 1874 i to vinterhalvår som elev på Vrigsted Folkehøjskole, hvor hans ældre bror Hans havde været nogle år tidligere.⁹

FGS stiftede 7. november 1916 'Murermester F.G.S. Windings Højskolelegat' med 20.000 kr. til fordel for unge mænds ophold på Vrigsted Folkehøjskole."

⁷ Mariane Meyer er nævnt som del af husholdet i FT-1901.

⁸ Hendes barnebarn, Elna Winding, blev gift med Valdemar Skyum. Uvist, om familien stammer fra Marianes fødeby.

⁹ Vrigsted Højskole blev oprettet i 1866 af Lorens Maltesen, der var forstander 1866-1902. Kristian Lange var forstander fra 1916. I 1919 blev højskolen nedlagt og solgt. Se NN, *Barrit og Vrigsted Sognes Skoler*, Barrit-Vrigsted Lokalarkiv Årsskrift 2014.

Vrigsted Folke- og Landboskole, oprettet 1866, tegning udført af FGS' ældre bror Hans Pedersen Winding, 1868

I en lille pamflet beskriver Kristen Lange kort FGS' forhold til Vrigsted Højskole. Da man 7. november 1916 skulle fejre 50-årsdagen for skolen oprettelse,

"ringede telefonen, og der blev meddelt fra Horsens, at Winding sammen med overretssagfører Mikkelsen var undervejs i bil og snart ville indtræffe... Lidt efter tøffede bilen op for døren, og de to herrer ville gerne straks tale med både [forstander] Maltesen og med mig. Da Malthesen kom til stede, meddelte Winding så, at han havde oprettet et legat

på 20.000 kr. for Vrigsted Højskole... Gamle Maltesen blev så overvældet af bevægelse, at han måtte sætte sig på en stol, munden bævede, og tårerne løb ned ad de furede kinder...

Winding blev til festen og i nogle dage for at opfriske gamle minder fra sin barndomstid i Vrigsted, og de følgende år kom han til elevmødet for at tale og for at hilse på gamle kendinge, ligesom han hjalp elevforeningen med at udgive dens årsskrift. Det bedrøvede ham, at Vrigsted Højskole måtte nedlægges... Han mente, at højskolen var en af de ting, man måtte bevare og se mildt til...

Han glemte ikke hjemstavnen... og hans hjerte blev ikke koldt, fordi han blev den rige mand; han var vistnok en alvorlig kristen, og hans penge havde mange steder ærinde for at gøre vel.”

UDENLANDSREJSERNE¹⁰

Ifølge *Stamtavlen* foretog FGS rejser til Sverige, Norge, Rusland (Petersborg, Moskva), Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig (inkl. Korsika), Italien, England, Portugal, Balkan, Tyrkiet, Grækenland, Madeira og Schweiz, hvor han opholdte sig 4 ½ år, den meste tid i højælperne.

FGS' udenlandsrejser formodes at have været for helbredsmæssige årsager (Schweitz), forretning (Berlin) – og andre måske turistmæssige (Italien, Grækenland?).

¹⁰ Som nævnt i note 1 har jeg desværre ikke haft adgang til optegnelser og fotografier fra disse spændende rejser og ophold.

Murermeister F.G.S. Winding, 1854-1919; dato ukendt.

Naboen provst Ussing, hvis søn blev gift med FGS' yngste datter (se nedenfor), kom fra en kendt familie hvoraf flere havde foretaget rejser til Italien og Grækenland. Ligeledes var kvarterets mest kendte person, brygger Carl Jacobsen, patron for sognets kirke, Jesuskirken, som bekendt meget optaget af antikken. Var rejserne udtryk for ægte interesse for antikken – eller et forsøg på at blive accepteret i den 'finere' selskab?

Det er interessant at bemærke, at FGS rejste til Balkan umiddelbart efter udbruddet af Første Verdenskrig. Formålet med rejsen kunne have været forretningsmæssig: ønskede FGS at tilbyde varer fra Danmark til de krigsførende nationer? Det bliver et gæt!

FGS' LIV OG VÆSEN

BESKREVET AF NEVØEN MICHAEL WINDING

Michael Winding, 1883-1948, FGS' brorsøn, startede senest 1930 en dagbog over sit liv. Dagbogsnotaterne har været den primær kilde til mine tre artikler om ham.¹¹

1894 (Aarhus)

”Onkel Frederik og Tante Petrea besøger os.”

1896 (Aarhus)

”Onkel Frederik i København sendte altid til julen gaver til os søskende.”

1897 (flytter til København)

”Onkel Frederik som var murermester ejede mange store ejendomme her i København. Fader blev bestyrer af disse. Vi

¹¹ M. Vinding, 2021, *Peter Michael Winding, En ung dansker i Argentina 1902-1908*, Slægtsforskernes Bibliotek; 2021 *Kaffeplantagen*, Slægtsforskernes Bibliotek; og 'Et møde med Etatsråd H.N. Andersen', *Slægtsforskeren*, 3/2023.

fik den bedste lejlighed i hans ejendomme nemlig
Valdemarsgade 34.

Onkel Frederik var en høj, slank mand, nogle år yngre end fader. Han var et godt varmtførende menneske. Han havde fire døtre – en dreng og to piger var døde ganske små. Tante Petrea var høj.

Onkel Frederik havde ladet opføre sig en prægtig villa på Søndermarksvej 11 i Valby. Villaen kaldte han Koldingsminde (efter vore forfædre). Der var en meget stor have på 5000 □ alen [1.970 m²]. Villaen blev monteret med flotte møbler, så vi børn var en del generte, når vi kom herud. Jeg blev [som 14-årig] ofte sendt ud til onkel. Kom undertiden med i skoven, særlig til Holte, hvor onkel havde flere grunde. Vi spiste på hotellet. Andre gange kom jeg med i teatret. Et pænt træk af onkel.”

1899 (København)

”Jeg meddelte fader at jeg ikke mere havde lyst til at læse, han blev ked deraf, fortalte dette til onkel, som også tog mig det ilde op, idet det var hans tanke og for hans regning at jeg studerede.”

1900 (København)

”Onkel Frederik [46 år] bliver meget syg og rejser til Davos.¹²”

1901 (København)

”Min kære tante Anna [fars søster] afgår ved døden 41 år gl. Der blev købt familiegravsted på Vestre Kirkegård.¹³ Der blev tante stedt til hvile.”

¹² Davos blev kendt som et kursted for tuberkulose patienter. FGS formodes således at have lidt af tuberkulose.

[The German doctor who created Davos | Swiss History \(houseofswitzerland.org\)](http://houseofswitzerland.org)

¹³ Købet formodes finansieret af FGS. For familiegravstedet, se nedenfor.

FGS' nevø, Peter Michael Winding, 1935 (52 år)

1901 (København)

MW rejser til Argentina 26. december.

1905 (København)

MW besøgte Danmark efteråret 1905 – foråret 1906.

”[Min søster] Elna hentede jeg nede på Boserup Sanatorium,¹⁴ ligesom jeg også var ude i Valby for at hilse på onkel og børnene.”

1908 (Argentina)

”Jeg modtager den sørgelige meddelelse fra hjemmet at min kære søster Elna var afgået ved døden 23 år gammel. Humøret var langt nede.”

1908 (Tilbage i Danmark)

”Min onkel Frederik tilrådede mig heller begynde selv en forretning end at løbe og springe for andre. Min kære kusine Gjertrud [FGS’ datter] afgår ved døden 20 år gammel.

Onkel rejste til Schweitz.”

1912 (København)

”Rederkops og jeg lejede butikken Istedgade 97 af onkel... Den første søndag efter starten var jeg hos onkel i Valby, jeg mærkede misundelsens lune fra alle derude undtagen onkel selv – herregud jeg skulle dog betale husleje som enhver anden, så meget vidste enhver, hos onkel kom man sandelig ikke til at bo gratis.”

1913

”Min nabo i Istedgade Pariser engros lageret standser – onkel ønsker at jeg begynder modehandel der. Jeg accepterer, køber varer ind, åbner forretningen på ny.

Atter viser sig misundelsens vederstyggelighed fra Valby. Onkel beklager sig til fader, at han ikke kan have fred derhjemme i sit eget hus – godt gjort.

¹⁴ Boserup Sanatorium blev opført 1901 af Københavns Kommune. I starten var sanatoriet kun for velhavende borgere da man selv skulle betale for opholdet. Det formodes, at FGS betalte for sin nieces ophold, da hendes far (FGS’ bror) ikke havde midlerne hertil. [Fra sanatorium til Skolerne i Boserup \(roskilde-friskole.dk\)](http://roskilde-friskole.dk).

Fordelen havde onkel det vidste han også, han fik sin butik lejet ud, men det kunne kvindernes og svigersønners kyllingehjerner ikke fatte. Hvilke stakler.¹⁵”

1914

”Grundet på tordenluften over Valby foreslog jeg onkel at sælge modeforretningen. Færch køber modeforretningen, glad blev jeg.

Verdenskrigen udbryder [28. juli]

Onkel Frederik rejste til Balkan.”

1915

[januar: MWs far dør. Onkel nævnes ikke – var han udenlandsk (Balkan)?]

”[Min bror] Christian overtager hvervet som moders adjutant med ejendommene. Jeg skrev huslejekvitteringerne om søndagen. Slangen¹⁶ indfinder sig, hvorfor ikke? Frøken Jørgensen bliver sat til at skrive disse, trods dette at jeg selvfølgelig intet forlangte derfor...”

”Min kusine Elna afgik ved døde [2. februar].”

MWs mors død 29 marts – onkel og hans familie nævnes ikke.

MW bryllup 25 april – onkel og hans familie nævnes ikke.

1919

”Min kusine Gudrun [se nedenfor] afgik ved døden.”

”[4. november] blev min kære onkel Frederik syg.

[6. november] samme eftermiddag afgik min kære gode onkel ved døden.¹⁷

[6. november: Min bror Vilhelm, der samme dag var ankommet fra England efter 11 års fravær] vilde gerne have

¹⁵ Dagbogen siger 1913. Gudrun Winding blev dog først gift med Louis Ussing 9. januar 1914.

¹⁶ Formentlig FGS’ hustru, Petrea.

¹⁷ Det fremgår ikke hvad onkel Frederik døde af. Men i perioden 1918-1920 hærgede den spanske syge, der slog 16.000-18.000 danskere ihjel. MW skriver om andre slægtinge af de led af den spanske syge – intet herom fsva. FGS.

hilst på sin onkel, medens der endnu var tid, tante [Petrea] tillod det ikke. [Ved 19.30-tiden drog MW og hans søskende til Valby]. Det havde været rarere for os, om vi havde måttet komme nogle timer før, så vi kunne have sagt vor kære onkel det sidste oprigtige farvel.

Min kære onkel blev begravet 10. november fra Jesuskirken. Derefter kørte vi til V. Kirkegård. Præsten fra Valby talte i kirken og ved graven. Onkel kom ned i familiegravstedet.”

1921

Min kære kusine Ingeborg blev syg. Kom på hospitalet. Efter kort tids forløb afgik hun ved døden og blev begravet på sin fødselsdag 31 mai. Ingeborg og jeg havde altid været gode venner lige fra børn. Jeg mistede således min sidste kusine.”

1935

”Tante Petrea Valby afgik ved døden 30 juli.¹⁸”

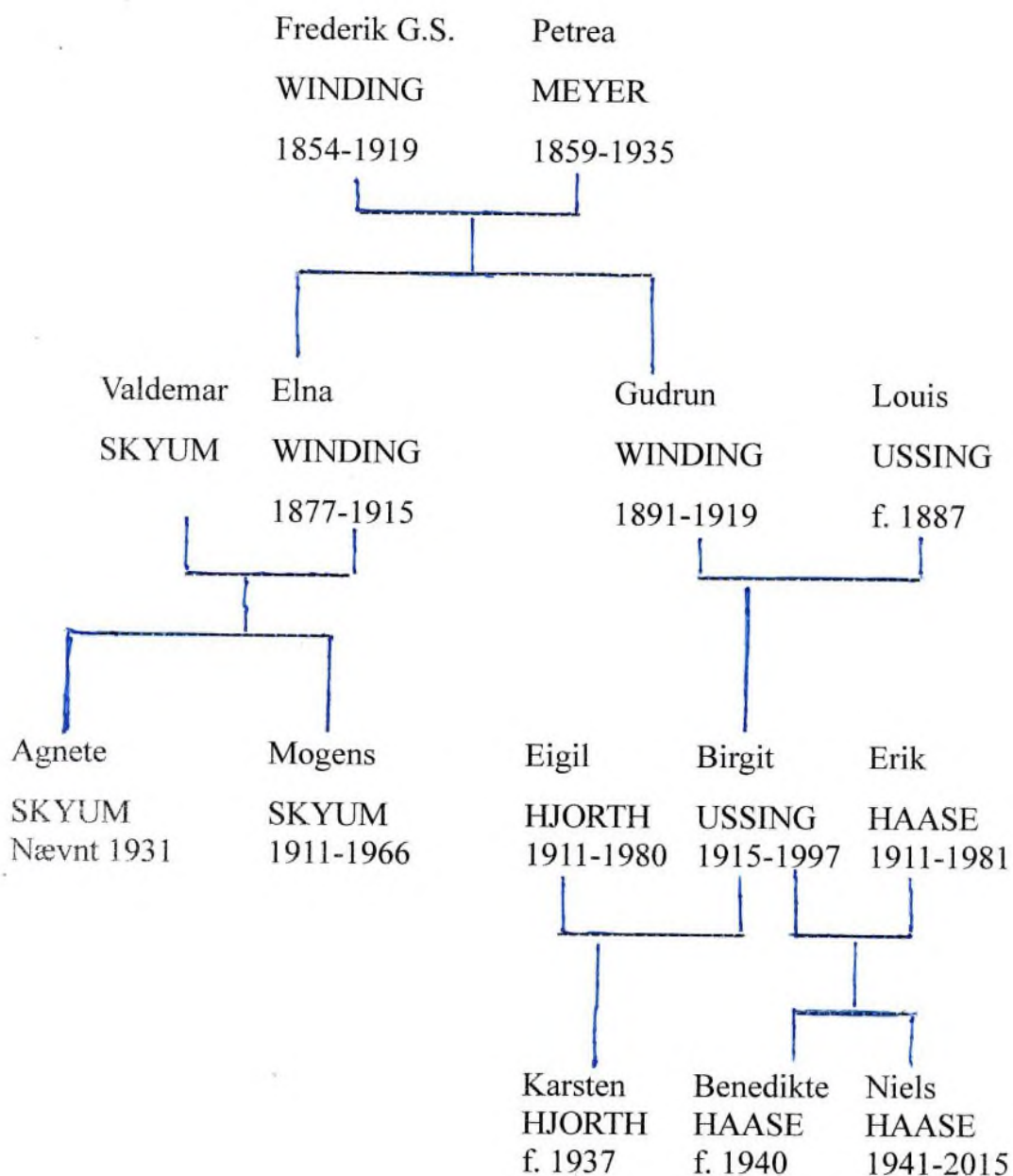
”Jeg køber ejendommen Istedgade 97, overtager den 1. oktober.¹⁹”

1936 December

”Tante Petreas bo sluttet.”

¹⁸ MW skriver i sin dagbog ”kære onkel”, ”kære kusine Ingeborg” etc. Det gælder ikke Tante Petrea!

¹⁹ Ejendommen Istedgade 97, hvor MW havde forretningen ’Kaffeplantagen’. Ejendommen, der var bygget af FGS, blev således solgt kort efter Petreas død.

Frederik G.S. Windings og hustru Petreas efterkommere. Der foreligger ikke information om børn af Agnete og Mogens Skyum

EFTERSLÆGT

FGS og Petrea havde flg. børn:

Elna Marie Elisabeth Kirstine Vinding, 1877-1915, gift med prokurist Valdemar Skyum.

Holger Frederik Christian Gjentor Vinding, 1879-1879.

Anna Paula Vilhelmine Winding, 1881-1881.

Ingeborg Vinding, 1883-1884.

Ingeborg Vinding, f. 1885, død ugift 1921.

Gjertrud Winding, f. 1888, død ugift 1908.

Gudrun Winding, f. 1891, død 1919, gift 1914 med ingeniør Louis Werner Ussing.

Elna Winding, 1877-1915, gift Skyum

Stamtavlen har overraskende få oplysninger om Elna Marie Elisabeth Kirstine, gift med prokurist Valdemar Skyum.²⁰

Intet om hvornår parret blev gift. Intet om børn.²¹

Elna og Valdemar Skyum formodes at være blevet gift c. 1900-1907. Af parrets børn kendes: en ikke navngivet pige, der døde spæd i 1908; en datter Agnete, der nævnes 1931; og en søn, Mogens Frederik Winding Skyum, f. 1911 i København (se nedenfor); og en søn Thorkild Winding Skyum, der døde som spæd i 1914. Elna døde i 1915 af tuberkulose. På det tidspunkt boede hun og Valdemar Skyum (og formentlig sønnen Mogens) i Vanløse.²²

²⁰ Andre kilder, bl.a. kirkebogen for Vanløse Sogn 1915, omtaler Valdemar som bogholder.

²¹ *Stamtavlen* blev udgivet i 1926 og forfatteren formodes at have haft adgang til FGS' enke Petrea (se note 1 og 6).

²² Bogholder Allé 48 st., Vanløse Sogns kirkebog 1915. FT-1911 indikerer, at der er tre beboere på Bogholder Allé 48, men angiver – overraskende – ingen navne eller andre detaljer. Ifølge FT-1916 boede Skyum ikke længere på Bogholder Allé.

Sønnen Mogens Skyum, 1911-1966, var kunstmaler, malede primært portrætter og landskaber. Udstillede flere steder, bl.a. Charlottenborgs Forårsudstilling fra 1930. Mogens døde i 1966 i en alder af 55 år. Hans urne blev nedsat i fællesgraven på Bispebjerg.²³

Gudrun Winding, 1891-1919, gift Ussing

Gift 1914 i København med ingeniør Louis Werner Ussing. Én datter Birgit Gudrun Ussing.

Birgit G. Ussing, 1915-1997

Birgit ("Gitte") Gudrun Ussing, 1915-1997, adopteret ved kgl. bevilling af 8. marts 1922 af sin mormor, enkefru Petrea Winding. Ifølge en kilde betalte Petrea sin svigersøn 30.000 kr. – en formue på den tid - for at adoptere sit barnebarn. Birgit skiftede ikke efternavn i forbindelse hermed.

Birgit blev matematisk student i 1934 og påbegyndte derefter tandlægestudiet, men opgav dette da hun i 1935 giftede sig med stud. med. og senere læge Eigil Andreas Hjorth. I 1937 fik parret en søn Karsten; de blev skilt et par år senere (1939).

Få måneder efter sin skilsmisse giftede Birgit sig med læge Erik Bernhard Haase. Birgit og Erik blev forældre til Benedikte Haase, f. 1940, gift Thomsen; og Niels Axel Bernhard Haase, 1941-2015.

²³ Vera Rasmussen, 'Mogens Skyum', (<http://www.kulturarv.dk/kid/VisWeilbach.do?kunstnerId=10590&wsektion=alle>)

Birgit Ussing, 1915-1997, 20 år gammel

ARVEN

Murermester Winding var en holden mand. Han ejede i perioder bl.a. Sundevedsgade 1 (Vesterbrogade 113), Istedgade 97, 99 og 134, Oehlenschlägergade 53 og 56, Aaboulevarden 62, 66 og 68, og villaen Coldings Minde, Søndermarksvej 11, Valby, som han opførte i 1896/97. Desuden grunde i Holte. Han efterlod efter sigende 6.000 kr. til hver af sine 5 nevøer og niecer - alle børn af Frederiks bror Hans. FGS oprettede også et legat på 20.000 kr. for Vrigsted Højskole.

FGS og Petrea oprettede et testamente i 1899.²⁴ Testamentet indeholder intet om deres på det tidspunkt fire levende børn, alle piger på hhv. 22, 14, 11 og 8 år. Efter FGS' død i 1919 oprettede Petrea i perioden 1920-1934 i alt ti [!] kodiciller til det oprindelige testamente.

Kodicillerne handler især om, hvilke ejendomme og indbo (bl.a. malerier, smykker og sølvtøj), som de enkelte af hendes tre levende børnebørn skal arve. Endvidere om båndlæggelse af arv i Overformynderiet – og særeje i tilfælde af ægteskab. En sød detalje i kodicillen fra 12. januar 1925 er, at dattersønnen (senere kunstmaler) Mogens Skyum skal arve FGS' violin.

Petrea døde 30 juli 1935. Kort tid efter blev dele af boet solgt. FGS' nevø, grosserer Michael Winding købte ejendommen Istedgade 97.²⁵ Boet efter Petrea blev først endeligt opgjort i december 1936, dvs. 17 måneder efter hendes død.

²⁴ Jeg er taknemmelig til Karsten Hjorth for oplysningerne om hans moder Birgit G. Ussing, Petrea Windings testamente og efterfølgende kodiciller (se også note 1).

²⁵ Se note 20. Michael Winding oplyser ikke købsprisen.

Michael Winding nævner herefter ikke Valby-slægtingene med ét ord i sin dagbog: kusinerne var alle døde, og så vidt vides havde han ikke kontakt med FGS' børnebørn.

FAMILIEGRAVSTEDET

Frederik G.S. Windings tidligere familiegravsted på Vester Kirkegård (Afd. G, række 6, nr. 8) rummede 13 personer (nævnt efter deres familierelation til FGS): Ane Winding, 1860-1901(søster); Elna Marie Winding, 1885-1908 (brors datter); pige Skyum, 1908?-1908 (datters datter); Gertrud Winding, 1888-1908 (datter); Marianne Meyer, død 1912 (hustrus mor); Thorkild Winding Skyum, død 1914 (datters søn); Hans Pedersen Winding, 1847-1915 (bror); Elna Marie Elisabeth Skyum, 1877-1915 (datter); Caroline Mathilde Winding, 1846-1915 (broders hustru); Gudrun Ussing, 1891-1919 (datter); Frederik G.S. Winding, 1854-1919; Ingeborg Winding, 1885-1921 (datter); Petrea Johanne Meyer Winding, 1859-1935 (hustru).

Gravstedet blev sløjfet i 2021. Dermed forsvandt det sidste minde om FGS. Ejendommene i Istedgade som FGS lod opføre, Coldings Minde i Valby, står stadig – men historien om Frederik G.S. Winding, der kom til København som fattigdreng og døde i Valby som rigmand, har i årtier været glemt. Indtil nu!

*F.G.S. Windings familiegravsted på Vester Kirkegård, 2020.
Sløjfet 2021*